

Департамент
агропромислового розвитку
Львівської обласної
державної адміністрації

Громадська організація
«Львівська аграрна
палата»

Вісник Агр[🍎]Форум №15(15) 2015

Електронний інформаційний бюлетень

Дні польського сільського господарства у Львові стор.5

Круглий стіл “Діалог бізнесу і влади” стор.6

*Зарплати і пенсії підвищуються
з 1 вересня стор. 9*

*Вільний ринок землі, з принципової точки зору,
є для України необхідним – Річард Розвадовскі стор.11*

Стрийщина аграрна стор. 16

*Державну допомогу агровиробникам в Україні
доцільніше було б надавати на поворотній основі –
Марія Сюма стор.25*

м. Львів, вул. Залізнична, 16, 2-й пов.,
тел.ф. +38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-26,
(067) 803-60-32, e-mail: lvivagri@gmail.com
Інтернет-сторінка видання: agrochamber.lviv.ua

<i>Свято хліба у Львові.....</i>	<i>с.3</i>
<i>Стратегія розвитку сільськогосподарської кооперації на Львівщині.....</i>	<i>с.4</i>
<i>Дні польського сільського господарства у Львові.....</i>	<i>с.5</i>
<i>Круглий стіл “Діалог бізнесу і влади”</i>	<i>с.6</i>
<i>Впровадження сучасних технологій вирощування картоплі та моркви – запорука ефективного аграрного виробництва.....</i>	<i>с.7</i>
<i>Сучасні технології вирощування та збуту полуниці і малини.....</i>	<i>с.8</i>
<i>Зарплати і пенсії підвищуються з 1 вересня – рішення уряду.....</i>	<i>с.9</i>
<i>Розраховано норми тривалості робочого часу на 2016 рік.....</i>	<i>с.10</i>
<i>Вільний ринок землі, з принципової точки зору, є для України необхідним – Річард Розвадовскі</i>	<i>с.11</i>
<i>Затверджено критерії оцінки ступеня ризиків виробництва.....</i>	<i>с.15</i>
<i>Спеціальний тематичний розділ “Стрийщина аграрна”.....</i>	<i>с.16</i>
<i>Державну допомогу агровиробникам в Україні доцільніше було б надавати на поворотній основі – Марія Сюма.....</i>	<i>с.25</i>
<i>Анонс подій в Україні.....</i>	<i>с.28</i>
<i>Анонс подій на Львівщині.....</i>	<i>с.29</i>
<i>Моніторинг цін.....</i>	<i>с.30</i>

Відкриття нового млинного комплексу на Львівщині

28 серпня, в селі Ожидів Буського району на Львівщині, урочисто відкрили сучасний млинний комплекс ТзОВ «Ожидівський млин» з пропускною спроможністю понад 100 тонн борошна за добу. Підприємство виготовлятиме борошно вищого ґатунку та 1-го сорту, а також пшеничні висівки.

За словами директора підприємства Василя Шалева, для випуску готової продукції використовуватиметься закордонне сучасне обладнання та сировина місцевих фермерських господарств. Вартість цього комплексу становила близько 30 млн. гривень. Виготовлена підприємством продукція реалізовуватиметься на території України.

Під час урочистостей з нагоди відкриття голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка зазначив, що відкриття нових підприємств свідчить, що Львівщина має сприятливий бізнесовий клімат, а також безпечні умови для здійснення підприємницької діяльності. «Підприємство також створює нові робочі місця з конкурентною заробітною платою. Зокрема, тут планується залучити близько 35 працівників, з яких більшість будуть мешканці Буського району», – наголосив керівник області.

Джерело: www.loda.gov.ua

Свято хліба у Львові

16 серпня у Музеї народної архітектури та побуту «Шевченківський гай» з ініціативи громадської організації «Гільдія приватних пекарів та кондитерів Львівської області» відбулося ювілейне «Свято хліба», яке цього року проведено вже десятий раз.

Захід розпочався з Божественної літургії за здоров'я хлібопекарів у Храмі божої премудрості. Відвідувачі «Свята хліба» насолодилися насиченою програмою дійства: виставкою короваїв, дегустацією хліба, презентацією ексклюзивних новинок хлібних виробів, випечених за давніми традиціями. Крім того в межах свята відбулися різноманітні театралізовані дійства та майстер-класи з ткацтва, в'язання з соломи, катання на конях, варіння трав'яних чаїв. Гостей свята пригощали хлібопродуктами найрізноманітніших форм та смаків.

Стратегія розвитку сільськогосподарської кооперації на Львівщині

28 серпня у Львівській обласній державній адміністрації відбулася розширена нарада, на якій затверджено проект дорожньої карти стратегії розвитку сільськогосподарської кооперації на Львівщині до 2020 року.

На розширеній нараді під керівництвом очільника області Олега Синютки відбулося представлення спільного напрацювання Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації, представників громадськості і науковців з розробки дорожньої карти розвитку сільськогосподарської кооперації на Львівщині до 2020 року.

Обговоривши з представниками бізнесу та громадських організацій запропонований документ, було прийнято рішення схвалити його для подальшого представлення на затвердження депутатському корпусу Львівської обласної ради. Докладніша інформація буде висвітлена у наступних випусках видання.

Урочиста посвята першокурсників Львівського університету ветеринарної медицини

У неділю 30 серпня у Львові відбулася урочиста посвята першокурсників Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

На святкових урочистостях з нагоди посвяти першокурсників університету привітали Директор департаменту агропромислового розвитку Львівської обласної державної адміністрації Наталія Хмиз, директор Інституту сільського господарства Карпатського регіону Григорій Седіло, директор ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок Ігор Коцюмбас, професори вищих навчальних закладів Польщі.

Наталія Хмиз у привітальному слові відзначила, що обраний першокурсниками фах і майбутня спеціальність принципово необхідні для розвитку аграрного сектору області і України.

Дні Польського Сільського Господарства у Львові

27-28 серпня на базі ринку сільськогосподарської продукції “Шувар” за ініціативи Посольства Республіки Польща в Україні та Львівської торгово-промислової палати відбулися «Дні польського сільського господарства».

На урочистостях з нагоди відкриття заходу виступили представники від аграрних міністерств двох країн, консул Республіки Польща у Львові, засновник групи компаній “Шувар” Роман Федішин, голова Львівської торгово-промислової палати Дмитро Афтanas та підприємці.

Представник Агенції сільськогосподарського ринку Польщі (ARR) Маженна Траєр представила інформацію про виробничий потенціал аграрного сектору Польщі. Зокрема, за площею ріллі Польща має четверте місце в ЄС, в республіці ефективно господарюють понад 1,4 млн фермерських господарств, з яких 798 тис. – у галузях тваринництва. За підсумками 2014 року обсяг виробництва молока у Польщі перевищив 12,6 млн. тонн, з яких понад 2,8 млн. тонн спрямовано на експорт.

Директор департаменту агропромислового розвитку обласної державної адміністрації Наталія Хмиз представила польським партнерам інформацію про аграрно-ресурсний потенціал області та можливі перспективні напрями вкладення інвестицій в регіон.

Представник польського експортно-кредитного агентства KUKE S.A. Кшиштоф Кватерські ознайомив присутніх з можливими інструментами співпраці, які істотно спростять постачання необхідного обладнання чи техніки для потреб українських підприємців.

Протягом двох днів підприємці мали змогу ознайомитися з пропозиціями від польських партнерів, зокрема сучасними технологіями, ноу-хау та рішеннями для сільськогосподарських виробників у галузях садівництва, свинарства, будівництва елеваторів, розвитку альтернативної енергетики тощо. В рамках заходу відбулися також численні двосторонні переговори між підприємцями.

Круглий стіл “Діалог бізнесу і влади”

26 серпня у Львівській обласній державній адміністрації за участю представників великих аграрних підприємств області проведено круглий стіл “Діалог бізнесу і влади”.

На початку круглого столу перший заступник голови Львівської облдержадміністрації Ростислав Замлинський визначив основні проблемні питання, які потребують першочергового розв’язання в області: подолання незаконного спалювання стерні, що погіршує якість ґрунту, реєстрація прав оренди земельних ділянок і можливість організації спільного на засадах з бізнесом процесу відновлення сільських доріг.

Представники великих аграрних підприємств Львівщини, зокрема ТОВ “Агро ЛВ Лімітед”, ПП “Західний Буг” та інші висловили власну позицію стосовно тривалості реєстрації договорів оренди земельних ділянок представниками реєстраційних служб у Центрах надання реєстраційних послуг. У свою чергу, присутній на круглому столі в.о. начальника Головного управління юстиції у Львівській області Ярослав Жукровський розповів про кроки управління щодо усунення недоліків, зокрема і через звільнення з займаних посад окремих керівників на районному рівні.

З метою вирішення проблеми незаконного спалювання стерні, що вже завдало збитків на Львівщині через втрату 40 га зернових культур орієнтовною вартістю 600 тис грн., досягнуто консенсусу щодо проведення інтенсивнішої інформаційної кампанії на рівні сільських громад і створення відповідних комісій для накладання штрафів на фізичних осіб, які вчиняють відповідні протиправні дії.

Представники великих підприємств Львівщини загалом позитивно оцінили ініціативу щодо організації спільного проведення ремонту доріг, які найбільше експлуатуються автотранспортними засобами чи сільгосптехнікою відповідних компаній.

Підсумовуючи результати проведення круглого столу, учасники підкреслили необхідність системніших координаційних заходів для подолання проявів корупції, що перешкоджають розвитку аграрного бізнесу у Львівській області.

Джерело: Львівська аграрна палата

Впровадження сучасних технологій вирощування картоплі та моркви – запорука ефективного аграрного виробництва

19 серпня на Львівщині відбувся «День поля - 2015» на тему: «Інноваційні технології вирощування картоплі та моркви». Цього року День поля проводився в Кам'янка-Бузькому районі і захід складався з двох частин – теоретичної та практичної.

В межах теоретичної частини заходу учасники мали змогу ознайомитися із сучасними системами захисту овочевих культур і картоплі рослин, які пропонують на ринку компанія «Байєр Україна», а також дізнатися про насіннєвий матеріал нідерландських компаній «Бейо» та «HZPC».

Практична частина Дня поля відбулася на базі ТОВ «Агро ЛВ Лімітед», а її модератором був керівник агрономічної служби підприємства Василь Болахівський. На першому полі учасники ознайомилися із технологією вирощування та системою захисту столової картоплі на прикладі сорту «Мелоді». Слід зазначити, що різні сорти картоплі на даному підприємстві вирощуються на площі понад 1000 га.

Крім того була можливість ознайомитися із колекцією сортів чіпсової картоплі від провідних німецьких та нідерландських насіннєвих компаній. Керівник агрономічної служби ТОВ «Агро ЛВ Лімітед» Василь Болахівський докладно розповів про технологічні особливості вирощування і збирання сортів чіпсової картоплі, а також ознайомив присутніх із технологією вирощування різних сортів моркви від насіннєвої компанії «Бейо», яку також впровадило підприємство.

Завершальна частина Дня поля полягала в огляді техніки по сортуванню і пакуванню картоплі та складів для її зберігання на базі підприємства у селі Вирів. Крім сучасних камер для зберігання картоплі у с. Вирів також сучасний елеваторний комплекс підприємства, на якому активно розвантажувалася спеціалізований транспорт із зерновими культурами.

Учасники заходу, які прибули з різних регіонів України, мали змогу також більш детально дізнатися про технологічні особливості вирощування картоплі та овочів на конкретних типах ґрунтів, завдяки фаховій консультації, яку всім бажаним надавав керівник агрономічної служби ТОВ «Агро ЛВ Лімітед» Василь Болахівський.

Сучасні технології вирощування та збуту полуниці і малини

27 серпня проектом Агенства США з міжнародного розвитку USAID “АгроІнвест” спільно з кредитною спілкою “Вигода” (м. Стрий) проведено навчальний тур для агровиробників та голів сільських рад Львівської області з вивчення сучасних технологій вирощування та збуту полуниці і малини.

Навчальний тур відбувся на базі сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу “Лосятинське молочне джерело” Кременецького району Тернопільської області.

Представник від проекту “АгроІнвест” Наталія Ільїна відзначила важливість поширення знань відносно сучасних технологій вирощування ягід і організації їх збуту.

Голова СОК “Лосятинське молочне джерело” Микола Новосад розповів про започаткування діяльності кооперативу, його перший напрям спеціалізації – заготівлю молока та причини переходу на системне вирощування полуниці і малини починаючи з 2012 року. Микола Новосад також розповів про технологічні особливості організації зберігання та збуту ягід, зокрема те, що 80 % продукції реалізується в Україні для компанії “Данон”. Решта ягід у свіжому чи замороженому вигляді продаються через мережу супермаркетів або на ринку “Шувар” у Львові.

Головний агроном кооперативу докладно розповів про технологію вирощування полуниці у відкритому ґрунті з використанням системи крапельного зрошування та мульчувальної плівки. Згодом учасники навчального туру ознайомилися з системою зберігання ягід в кооперативі, що забезпечується завдяки сучасному холодильному комплексу.

Учасниками навчального семінару стали голови сільських рад, фермери та члени особистих селянських господарств з Стрийського, Жовківського, Миколаївського, Городоцького і Самбірського районів Львівщини, які займаються вирощуванням ягід.

Зарплати і пенсії підвищуються з 1 вересня – рішення уряду

Уряд України вносить до парламенту законопроект про збільшення соціальних стандартів для майже 12 мільйонів українських громадян уже з 1 вересня 2015 року. Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк уточнив, що збільшення соціальних стандартів відчують, зокрема, близько 3 мільйонів працівників бюджетної сфери.

“Таким чином, мінімальна заробітня плата, яка сьогодні в країні становить 1218 гривень, з 1 вересня цього року становитиме 1378 гривень”, – зазначив А. Яценюк.

Глава уряду нагадав, що чинний закон передбачав зростання мінімальної заробітної платні та прожиткового мінімуму з 1 грудня: “Але ми працювали над тим, щоб знайти фінансовий ресурс і підвищити мінімальну заробітню платню і прожитковий мінімум, а, відповідно, зарплати для українців, вже з 1 вересня. І таке рішення прийнято”, – наголосив А. Яценюк.

Джерело: www.ukrinform.ua

Спрощений порядок отримання землі стимулюватиме зайнятість на селі

Урядове рішення про схвалення переліку документів, які підтверджують стаж роботи у сільському господарстві, стимулюватиме розвиток фермерства в Україні.

Про це заявив директор Департаменту науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі Мінагрополітики України Олег Хоменко. “Таким чином, землю уже можна отримати за фактом відповідної освіти або надавши один із документів, визначених переліком. Це значно спрощує для людини можливість отримати земельну ділянку для ведення фермерського господарства”. Спрощений порядок землі стимулюватиме зайнятість на селі та збільшить аграрне виробництво в Україні, – про це зазначив Олег Хоменко.

Довідково: Постанова КМУ від 12.08.2015 р. № 584 визначає перелік документів, один із яких громадянину необхідно подати для отримання у власність або в оренду земельної ділянки із земель державної і комунальної власності. Це виписка з трудової книжки або відповідна архівна довідка, або копія трудового договору (угоди) між працівником і власником підприємства, або виписка з погосподарської книги чи відомості з Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб.

Джерело: Прес-служба Мінагрополітики

Розраховано норми тривалості робочого часу на 2016 рік

Міністерство соціальної політики України надало розрахунок норм тривалості робочого часу на 2016 рік.

Мінсоцполітики у листі від 20.07.2015 р. №10846/0/14-15/13 встановило порядок розрахунку норми тривалості робочого часу на 2016 рік.

За графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2016 році вихідний день у неділю 1 травня має бути перенесений на вівторок 3 травня, вихідний день у неділю 19 червня має бути перенесений на понеділок 20 червня.

У 2016 році на 1 травня (неділю) припадає два свята – День міжнародної солідарності трудящих та Пасха (Великдень). При цьому, незважаючи на те, що з вихідним днем збігається два святкових дні, перенесенню підлягає лише один день – неділя (1 травня) на вівторок (3 травня).

Норми тривалості робочого часу на 2016 рік розраховані за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів.

Отож, за зазначених умов, залежно від тривалості робочого тижня, норма робочого часу на 2016 рік становитиме:

- при 40-годинному робочому тижні	- 2003,0 години;
- при 39-годинному робочому тижні	- 1957,8 годин;
- при 38,5-годинному робочому тижні	- 1932,7 годин;
- при 36-годинному робочому тижні	- 1807,2 годин;
- при 33-годинному робочому тижні	- 1656,6 годин;
- при 30-годинному робочому тижні	- 1506,0 годин;
- при 25-годинному робочому тижні	- 1255,0 годин;
- при 24-годинному робочому тижні	- 1204,8 годин;
- при 20-годинному робочому тижні	- 1004,0 годин;
- при 18-годинному робочому тижні	- 903,6 годин.

Джерело: "Дебет-Кредит".

Тривалі реформи в сфері земельних відносин викликали в суспільстві тривалі дискусії. Вашій увазі пропонується інтерв'ю з керівником датського проекту DANIDA в Україні Річардом Розвадовські, який докладно розповів про можливі напрями реформ в земельній сфері в Україні з урахуванням світового досвіду.

Вільний ринок землі, з принципової точки зору, є для України необхідним – Річард Розвадовські

- Доброго дня, шановний пане Річард. Розкажіть будь ласка про можливі шляхи вирішення проблем у сфері земельних відносин в Україні враховуючи Ваш досвід в реалізації проектів в Україні?

– Р.Р.: Земельні питання дуже важливі в Україні. По-перше, Україна є великим експортером аграрної продукції, а це значить, що виробництво має бути конкурентоспроможним загалом. Більшість крупних ферм США мають площу 2-3 тис. га і там працює дві-три людини з сім'ї фермера і тимчасово найняті працівники. Навіть дружина фермера часто не працює виключно на фермі і має альтернативну зайнятість, оскільки прагне одержувати пристойну пенсію. По-друге, слід враховувати положення Угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС, які мають набути чинності з 1 січня 2016 року. Таким чином автоматично виникає важливе питання: яка структура виробництва сільськогосподарської продукції має бути в Україні? Це мають бути особисті селянські господарства, фермерські господарства чи агрохолдинги. Це є одним із ключових питань на яке має дати відповідь українське суспільство з допомогою науковців. Очевидно, що в Україні як державі експортері, фермери мають бути конкурентоспроможними.

Робочою групою з проблем земельної реформи при Міністерстві аграрної політики та продовольства України у якій також працював і я особисто, було зроблено слушні пропозиції і сформовано аналітичний матеріал щодо покращення ситуації державного регулювання на ринку землі з метою руйнування діючого бюрократичного і корумпованого механізму. Окремі з цих рішень вже імплементовано у законодавство України і вони в загальному спрямовані на спрощення процедур і їх здешевлення для фермерів.

Але є друга істотна проблема – доступ до фінансів, оскільки кредити дорогі і, крім того, банки вимагають занадто великої застави у випадку їх надання. Якби була пропозиція зняти мораторій, то дуже мало фермерів мали б реальну змогу придбати землю через фінансові обмеження. Проте в Україні

є досить потужне лобі агрохолдингів, які хотіли б зняття мораторію для дешевого скуповування землі за рахунок ресурсів зарубіжних інвесторів. Фактично це дало б додаткову рекламу для зарубіжних інвесторів, що через цей холдинг можна консолідувати землю, а тому вони позиціонувалися б як цікавий об'єкт вкладення грошей.

– *На Вашу думку, чому холдинги в Україні є настільки потужними?*

– **Р.Р.:** В Європі агрохолдингів в принципі немає, оскільки в ЄС середня ферма має площу 40-60 га. В США середній розмір ферми дещо більший і становить близько 90-100 га. Великими у ЄС вважаються ферми на 500 га, а в США на 2-3 тис га. І вони теж працюють ефективно. В дослідженні Міжнародної фінансової корпорації (IFC) встановлено, що ефективна площа для одного господарства в Україні має становити 3500 га, а після цього ефективність на гектар знижується. Дуже часто холдинги в Україні працюють за принципом схожим на фінансові піраміди, оскільки залучені гроші інвесторів вкладаються у розширення земельного банку холдингом і купівлю сільськогосподарської техніки. Таким чином інвесторам говорять про збільшення обсягів. Але де-факто більшість агрохолдингів не можуть показати операційний прибуток. Лише окремі агрохолдинги України з дуже професійним менеджментом працюють ефективно, а тому можуть показати адекватні результати. Але, з другого боку, для України важливим є створення нових робочих місць і збільшення доданої вартості виробництва. Ефективні холдинги чи ні, проте провідні позиції у виробництві зернових в Україні займають саме подібні структури. Створена ними додана вартість є низькою і кількість зайнятих на 100 га мінімальна. В молочному скотарстві, свинарстві, овочівництві чи при вирощуванні фруктів більше можливостей створити нові робочі місця. При знятті мораторію, в якому зацікавлені переважно агрохолдинги, виникає одне технічно складне питання. Наприклад, ми маємо поле в 50 га поділено на 27 паїв. Серед них 15 власників хочуть продавати землю, а 10 власників – не хочуть цього робити. Є ще також невитребувані паї і не переоформлені ділянки померлих людей. Тоді це знижує господарську цінність земельної ділянки для агрохолдингу в цілому і запропонована одному із продавців ціна очевидно буде занижена через своєрідну шахматку. Таким чином, вільний ринок землі, з принципової точки зору, є необхідним.

– *Пане Річард, з чого варто починати в Україні?*

– **Р.Р.:** Можливо доцільно використати досвід Польщі в даному питанні. В Україні понад 10 млн. га державних не розпайованих земель. Середня площа таких ділянок 200-500 га і тому вони не дуже цікавлять агрохолдинги.

В Польщі 25 років назад приватизацію землі проводили через аукціон. Проте учасниками аукціону могли бути тільки фермери з цього чи сусіднього регіону, тобто аукціон з обмеженою участю. На перших аукціонах в Польщі очевидно була доволі низька ціна на землю, але польські фермери зрозуміли, що ціна низька, і самі її купували, тим самим поступово підвищуючи вартість землі. Крім того, приватизація землі має здійснюватися не для забезпечення суто бюджетних надходжень, а з метою пошуку ефективного власника. Таким чином, земля надаватиметься ефективному господарнику. Якщо ціна землі не надто висока, фермерам простіше працювати, а для держави не буде проблем із шахматки земельних ділянок. Наприклад, можна організувати пробні тендери у формі аукціонів з продажу ділянок, наприклад по 200 га землі. Таким чином встановиться реальна вартість землі, яка і сформує повноцінний ринок землі. І вже тоді через 4-5 років можна зняти мораторій в Україні.

– Високу ціну землі в ЄС часто пояснюють істотними субсидіями для фермерів. Чи це дійсно так?

– Р.Р.: Частково це так, але не все так однозначно. Наприклад, в Нідерландах дотації не впливають істотно на ціну землі, а середня ціна 40-60 тис. євро за гектар зумовлена невеликою кількістю землі і високим попитом фермерів, які працюють ефективно. Дотації по 350-400 євро за гектар на рік мабуть не є визначальним і загалом не істотно впливають на ціну землі. В Польщі через одинадцять років назад після вступу в ЄС середній розмір дотацій коливається у 250-350 євро на гектар. Це впливає істотніше на ціну землі лише при умові, що фермер придбав землю по 1500 євро за гектар до вступу в ЄС, розраховуючи отримувати цю дотацію ЄС тепер. Але дотації в межах Спільної аграрної політики ЄС в основному впроваджувалися для вирівнювання доходів фермерів до доходів середньостатистичного європейця.

– Яку модель реформ на ринку землі варто обрати в Україні?

– Р.Р.: Зрозуміло, що землі в Україні досить багато і якщо агрохолдинги вже є, то мають ефективно працювати. Крім того, варто на законодавчому рівні вимагати необхідність оприлюднення фінансових результатів діяльності та здійснювати відповідні перевірки, щоб було зрозуміло, чи це справді ефективний бізнес чи чергова фінансова піраміда. Маємо приклади агрохолдингів “Мрія”, “Агрокультура” і “Лендком”, які показували позитивні результати на папері, проте були проблематичними, оскільки ніхто в Україні не контролював достовірність звітності. Я зараз працюю в проєкті Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), який формує модель гарантій для доступу фермерів до кредитів.

Якщо фермер немає застави, то він може завдяки проекту одержати кредит в банку без застави. Проект же виступає гарантом взятих кредитів для фермерів в пілотних регіонах, а це Вінницька, Харківська, Черкаська і Полтавська області. Ми говорили з банками і їх представники неодноразово казали, що для них прийнятніше кредитувати фермерів з площею від 100 до 900 га, оскільки в такому випадку фермер контролює бізнес в цілому і їх результати кращі ніж в крупнотоварних виробників. Самі банки визнають, що агрохолдинги неефективні, а їх реальний фінансовий стан часто досить складно визначити.

– Які кроки для подолання корупції в сфері земельних відносин варто здійснити в Україні?

– Р.Р.: В проекті нової Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій України на 2015-2020 роки вже є багато слушних пропозицій і рішень для зниження корупції через, наприклад, процедуру он-лайн реєстрації чи реєстрації в нотаріусів. Проблеми в державному земельному кадастрі теж іноді формують поле для зловживань в Україні. Але щоб нормально наповнити інформацією земельний кадастр потрібно мінімум 5-7 і до 10-15 років.

– Які зміни в сфері аграрної політики, на Вашу думку, слід здійснювати першочергово в Україні?

– Р.Р.: Оскільки експорт зернових культур в Україні в минулому і поточному році буде домінувати важливо вирішувати першочергово логістичні проблеми. Витрати на транспортування зернових культур до портів занадто високі, що залишає первинного виробника з мінімальною маржею. Крім того необхідно знижувати бюрократичний вплив. Позитивний приклад показує Одеська область, де фактично діюча митниця буде ліквідована і цією митницею буде управляти відома британська компанія, яка вже виграла тендер. Адже саме на митницях в Україні створювалося чимало перешкод, які не лише перешкождали експорту, але і зумовлювали зниження закупівельних цін при купівлі зернових у фермерів. Наприклад в Польщі вся аграрна політика профермерська. Таким чином створено передумови розвитку малих і середніх фермерських господарств сімейного типу, і вони дуже ефективно працюють. В них небагато землі порівняно з українськими площами, але система сільськогосподарського дорадництва ефективно працює. Польський фермер постійно має доступ до знань про сучасні технології і постійно навчається.

– *Ваші поради для агровиробників України в цих складних умовах?*

– **Р.Р.:** Зараз в Україні здійснюються регуляторні реформи і є шанс для фермерів, виробників і переробних підприємств, щоб активізувати вплив саморегулювних організацій. В Україні вже розроблено проект Закону України «Про основи саморегулювання в аграрному секторі України», але поки що його не ухвалено. В ЄС практично всі вимоги до якісних характеристик овочів і фруктів встановлюються відповідними саморегулювними організаціями. Крім того такі організації активно діють і в харчовій промисловості. Таким чином, асоціація фермерів може вирішити проблему подолання корупції, оскільки фермер, як член асоціації, приймає участь у прийнятті рішень щодо встановлення загальних вимог також. Очевидно, що на ринку зерна, наприклад, в саморегулювну асоціацію мають входити не лише представники виробників, але і представники елеваторів, трейдери, біржові агенти, представники від експортерів і переробних підприємств. В такому випадку домінуючою буде не сильна найчисельніша група, а всі рішення будуть прийматися консенсусом з урахуванням світової практики.

– *Дякуємо Вам за інтерв'ю.*

Розмову вів Павло Музика

Затверджено критерії оцінки ступеня ризиків виробництва

Постановою Кабінету Міністрів України № 402 від 17 червня 2015 року затверджено перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від впровадження господарської діяльності, яка підлягає державному ветеринарно-санітарному контролю та нагляду, і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Держветфітослужбою. Даною постановою зменшується кількість та частота здійснення перевірок та переглянуто критерії, за якими суб'єкти господарювання відносяться до різних ступенів ризику на предмет звуження кола суб'єктів господарювання з великим ступенем ризику. Відповідно до Постанови № 402 планові заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику здійснюються з періодичністю не частіше одного разу на рік, а із середнім та незначним ступенем ризику – не частіше одного разу на три роки і на п'ять років відповідно. Наприклад, згідно Постанови № 402, суб'єкти господарювання, які здійснюють переробку продукції бджільництва або використовують відходи тваринного походження відносяться до підприємств із середнім ступенем ризику.

Джерело: www.vet.gov.ua

Спортивне свято з нагоди Дня Незалежності України

23 серпня у селі Добрівляни Стрийського району з нагоди Дня Незалежності України та з нагоди 80 річчя проведення першого футбольного матчу у селі відбувся футбольний поєдинок між ветеранськими командами сіл Добрівляни та Добряни.

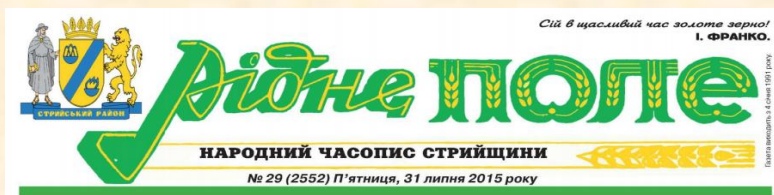
Слід зазначити, що подібні футбольні поєдинки між жителями двох сіл проводяться один раз на три-чотири роки та відбуваються по чергово в одному із двох названих сіл. Сільський голова села Добрівляни Ігор Оброца підкреслив важливість проведення спортивних заходів для гуртування членів громади. Зазначимо, що цього року спортивний поєдинок між ветеранськими футбольними командами двох сіл завершився з рахунком 3:3.

Участь у спортивному заході та привітання з нагоди Дня Незалежності України для членів двох громад Стрийщини висловив голова Львівської аграрної палати Павло Музика.

Інформаційне забезпечення жителів сільських територій на Стрийщині

У Стрийському районі Львівської області важлива увага приділяється інформуванню населення, зокрема жителів сільських територій та членів особистих селянських господарств стосовно практики виробництва та господарювання на селі. Важливу роботу в забезпеченні інформаційних потреб населення сільських територій здійснює колектив народного часопису Стрийщини “Рідне поле”.

Про історію створення та сучасний стан розвитку фермерського господарства “Надія” в селі Лисятичі на Стрийщині “Віснику Агрофорум” розповів заступник керівника господарства Іван Блискун.

- Розкажіть будь ласка про історію започаткування ФГ “Надія”?

- **І.Б.:** На початку 1990-х колишній голова Львівської облради В’ячеслав Максимович Чорновіл запропонував ініціативу, що кожен житель сільської місцевості може одержати 10 га земель запасу для започаткування фермерського господарства. В селі Лисятичі на Стрийщині було шість людей, які почали господарювати на таких землях, у тому числі і ФГ “Надія”. Тоді фермерське господарство не мало ні техніки, ні засобів виробництва, ні корпусів, ні навісів. Я просто біля власного будинку викорчував декілька дерев і зробив навіси для розміщення техніки. В той же час на Львівщині діяв Фонд підтримки фермерів області, який очолювала Олег Гаталяк. За рахунок коштів цього фонду ФГ “Надія” придбало користований трактор МТЗ-80 і вантажний ЗІЛ. Але тоді теж було нелегко, оскільки великий прибуток з 10 га землі не можливо було акумулювати, а тому ми поступово купували культиватор і картоплесаджальну техніку. Але тоді ще був тиск реорганізованих колективних господарств, які через вплив на керівництво районного рівня стримували розвиток фермерства і яких вважали конкурентами. Тому істотні ресурси на розширення виробництва ми одержали лише років через десять після створення. Але до того часу істотно підвищилася ціна на сільгосптехніку.

- Чого досягнуло ФГ “Надія” на сьогодні?

- **І.Б.:** ФГ “Надія” на даний час господарює на 16 га фермерської землі взятої в 1992 р. і додатково орендує 150 га розпайованої землі. Таким чином, щорічно у нас близько 170 га на яких вирощуються зернові, технічні культури, наприклад сою, ріпак, які забезпечують нормальну рентабельність виробництва.

Розмову вів Павло Музика.

Про тенденції та перспективи розвитку молочного скотарства на Стрийщині “Віснику Агрофорум” розповів голова фермерського господарства “КІМ-Фаворит” Іван Ковальчук.

– *Розкажіть будь ласка про спеціалізацію Вашого фермерського господарства?*

– **І.К.:** Фермерське господарство “КІМ-Фаворит” має суто тваринницький напрям спеціалізації – це вирощування великої рогатої худоби (ВРХ) і реалізація молока. Фермерське господарство має в оренді близько 100 га і ще 4,5 га – це земля під господарським двором. На даний час ми утримуємо сумарно 120 голів ВРХ чорно-рябої породи, з яких 70 корів. Середня продуктивність корів за одну лактацію 3500 кг. Взагалі досить складно цього року працювати через зростання витрат на придбання матеріально-технічних ресурсів. Тому фермерське господарство активно здійснює заходи з енергозбереження. Зараз основна стратегія ФГ “КІМ-Фаворит” – збереження чисельності поголів’я, а не розширення дійного стада. Ми також активно співпрацюємо із фахівцями Львівської аграрної дорадчої служби для оптимізації структури раціону корів і підвищення їх продуктивності.

– *Розкажіть будь ласка про основні напрями збуту молока ФГ “КІМ-Фаворит”?*

– **І.К.:** Збут молока останні чотири роки здійснюємо на ТОВ “Самбірський молокозавод”. Це підприємство самостійно забирає молоко через добу з наших охолоджувачів. Середня закупівельна ціна становить 4,70 грн. за літр і керівництво молокопереробного підприємства здійснює розрахунки з нами вчасно. Очевидно, що якби ціна була вищою – значно краще було б для всіх фермерів у молочному скотарстві. Але загалом складна ситуація на ринку зумовлює саме таку закупівельну ціну на молоко.

– *Скажіть будь ласка про Ваше ставлення до можливого зняття мораторію на продаж землі сільськогосподарського призначення?*

– **І.К.:** Я в Європі після 1991 року був доволі і часто і вимушений констатувати, що жодного прикладу з Європи ми не беремо. Якщо скасують

мораторій на продаж землі, то з 58 осіб у яких ми на даний час орендуємо землю, значна частина власників землі мабуть її продадуть, оскільки в основному це люди старшого віку. Якби була можливість одержати кредит під 3 % на 50 років як в Європі, наше фермерське господарство мабуть мало б змогу придбати частину землі в теперішніх орендодавців. Тому найважливішим питанням є доступ до кредитів і зменшення відсотків за залученими кредитами.

– *Які ще проблеми існують в галузі, що стримують розвиток молочного скотарства на Стрийщині?*

– **І.К.:** Якщо збережеться низька закупівельна ціна, то перспективи молочного скотарства дуже сумні. Щоб відродити галузь потрібна нормальна закупівельна ціна на молоко. Без державної підтримки складно буде втримати тваринництво, тобто без дотацій на одну голову чи на обсяг виробленої продукції. Крім того, за кордоном існують пільгові умови придбання пального і техніки. Для таких фермерських господарств як “КІМ-Фаворит” підійшла б не обов’язково дорога західна техніка, але і техніка білоруського виробництва. Наступна істотна проблема – на фермі майже ніхто не хоче працювати. У Стрийському районі є потужні промислові підприємства, а тому через важку працю багато працівників швидко втрачають бажання працювати на фермі.

– *Що Ви можете сказати на завершення?*

– **І.К.:** На Стрийщині є багато ініціативних людей, які б працювали в аграрному секторі при сприятливих економічних умовах.

Розмову вів Павло Музика.

VI Міжнародна конференція “Ефективне управління агрокомпаніями”

16-18 вересня 2015 року у Києві відбудеться міжнародна конференція “Ефективне управління агрокомпаніями”. **Мета конференції** – обговорення основних аспектів і проблем управління аграрним бізнесом в широкому колі представників сектору. Детальна інформація про умови участі – на інтернет-сторінці організаторів.

Місце проведення: м. Київ, Fairmont Grand Hotel Kyiv, вул. Набережно-Хрещатицька, 1.

Джерело: www.lfm.agrievent.com.ua

Досвід господарювання ТОВ “Транс Інвест Агро” на Стрийщині

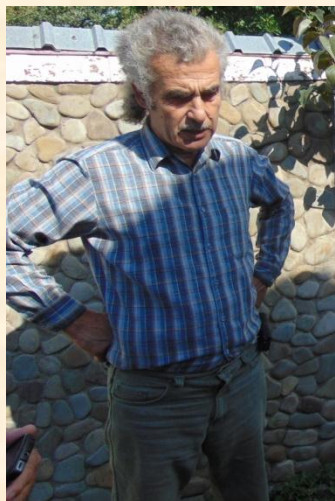

Розвиток аграрного сектору України важко уявити без великих підприємств, які впроваджують сучасні технології виробництва і досягають високих показників урожайності. Одним із таких підприємств, яке господарює у Стрийському районі, є ТОВ “Транс Інвест Агро”.

Виконавчий директор підприємства на Львівщині Петро Чижмар зазначив, що впровадження технологій – один із важливих кроків для ефективного сільськогосподарського виробництва.

Досвід господарювання особистого селянського господарства в селі Комарів

Вивчаючи досвід агровиробників Стрийщини редакційна колегія не могла оминати увагою особисті селянські господарства, які є важливими виробниками багатьох видів сільськогосподарської продукції на Львівщині. Вашій увазі пропонується досвід господарювання Мирослава Сосяка.

Невелике господарство забезпечує потреби родини практично в усіх основних видах продуктах харчування, оскільки тут є фруктовий сад, вирощуються овочі і є багато видів птиці.

Всі дерева, а серед них і екзотичний гранат і ліщина, господар із своєю родиною збирали по всьому світу протягом останніх двадцяти років і тепер дбайливо доглядають за ними, за що природа віддячує їм щедрим урожаєм. У господарстві також багато видів свійської птиці екзотичних порід, зокрема японські кури бектам, казарки, деревовидні качки, курки породи араукан і кролі. Крім того пан Мирослав захоплюється голубами для утримання яких відведено окрему ділянку.

Пан Мирослав – гарний газда і може годинами розповідати про вирощування кожного з видів дерев, які є в його господарстві та із задоволенням ділиться власним досвідом з іншими. Саме тому це господарство часто відвідує багато людей, які прагнуть перейняти частину досвіду у Мирослава Сосяка.

Редакційна колегія “Вісника Агрофорум” висловлює щиру вдячність за сприяння у підготовці матеріалу про розвиток сільського господарства на Стрийщині начальнику управління агропромислового розвитку Стрийської райдержадміністрації Лесіву Василю Ярославовичу.

Підгорецький маєток

Коли перестало існувати колективне господарство у селі Підгірці на Стрийщині, залишені без нагляду приміщення колишньої тракторної бригади почали поступово руйнуватися.

Однак, три роки назад у сім'ї енергійних жителів цього села Василя та Марії Гереги з'явилася ідея реанімувати закинуту територію колишнього колгоспу і створити на його місці сучасний відпочинковий комплекс під назвою "Підгорецький маєток". На даний час "Підгорецький маєток" вже створив нові робочі місця для двадцяти жителів навколишніх сіл і постійно розвивається. Крім того, готельний комплекс створює позитивний вигляд села через естетично гарне освоєння ландшафтів. Таке гарне місце створює додатковий імпульс для залучення інвестицій та розвитку громади. Цей приклад доволі нетиповий для Стрийського району, але, водночас, це позитивний крок для подолання безгосподарності.

Власник "Підгорецького маєтку" Василь Герега згадує про повністю зруйновану колишню пилораму, яку довелося повністю розбирати і будувати все з початку. Старі фотографії перед реконструкцією цих приміщень створювали доволі гнітюче враження, – зазначив Василь Герега.

На даний час "Підгорецький маєток" – це два банкетних зали на 300 і 200 посадкових місць, які можна використовувати і як конференц-зали. Планується відкрити і готельний комплекс, який вже побудовано, але ще не введено в експлуатацію. Буде працювати також кафе. Неподалік комплексу є палац вісімнадцятого століття – історична пам'ятка і парк державного значення. Якщо старий палац власники "Підгорецького маєтку" утримують від руйнування, то з парком це зробити складніше. До "Підгорецького маєтку" часто приїздять закордонні делегації і з інших районів Львівщини незважаючи на те, що серйозної реклами до цього часу фактично ще не було", – зазначає Марія Герега. Крім того, власники "Підгорецького маєтку" готові поділитися власним досвідом з розвитку подібних об'єктів з усіма зацікавленими людьми у Львівській області.

Про перспективи розвитку сільських територій у Стрийському районі “Віснику Агрофорум” розповів голова Добрівлянської сільської ради Ігор Оброца.

- Розкажіть будь ласка докладніше про село Добрівляни?

- І.О.: На території нашого села створено Добрівлянську сільську раду в якій, на даний час, проживає 997 чоловік. Це гарне і велике село, яке розвивається і ми робимо спроби залучити інвестиції. Протягом останніх двох років сільська рада не є дотаційною, а тому ми шукаємо додаткові можливості для розвитку. Завдяки спонсорській підтримці навіть в умовах кризи нам вдалося побудувати пам'ятник Тарасу Шевченку.

- Які кроки необхідно зробити, на Вашу думку, для розвитку фермерства?

- І.О.: Для того щоб розвивалося фермерство треба, мабуть, проводити більше роз'яснювальної роботи. Більшість жителів сільської ради здають власні паї в оренду ТОВ “Галичина-Захід”. Якщо з'являться бажаючі господарювати, то вони зможуть орендувати землю на противагу крупнотоварному виробнику. На жаль, люди звикли віддавати землю крупнотоварному виробнику, а тому в нас фактично не з'являється середній клас. Крупне виробництво практично завжди знищує передумови для розвитку середнього класу, а молода і ініціативна людина завжди може взяти в оренду декілька паїв, започаткувавши невеликий бізнес.

- Якими Ви бачите перспективи розвитку Добрівлянської сільської ради?

- І.О.: Територія нашої сільської ради знаходиться поряд з райцентром і залізницею. У Стрию вже практично немає великих вільних земель, тому, на мою думку, після стабілізації економічної ситуації саме сюди прийдуть інвестори. В нашому селі можна розвивати зону відпочинку, оскільки неподалік є озера. Просто не всі знають про ці можливості. Крім того є перспективний проект з побудови в нашому селі великого відпочинково-розважального комплексу. Можна розширити стави і займатися рибальством. Людей можна переконати, що землю можна не здавати в оренду, а можна господарювати самостійно. Якщо людям дати інформацію, навчати, то бізнес буде успішним. В нас вже є молоде покоління, яке хоче заробляти в Україні, а не їхати за кордон. Існують перспективи вирощування енергетичної верби на певних пустирях.

Розмову вів Павло Музика

Про власне бачення перспектив розвитку сільських громад на Стрийщині розповів колишній багаторічний сільський голова села Стрілків Володимир Хомин.

- Розкажіть будь ласка про Ваше бачення перспектив розвитку сільських територій з урахуванням Вашого досвіду роботи?

- В.Х.: В мене був досить тривалий досвід роботи на посаді сільського голови села Стрілків на Стрийщині і навіть зараз у свої 82 роки можу з впевненістю сказати, що багатьох існуючих сьогодні проблем можна було уникнути. Руйнування соціальної інфраструктури на селі зумовило ланцюгову втрату більшістю молоді перспектив розвитку села. І лише окремі фермери, які вижили у цій складній системі і залучили до праці власних дітей, як наприклад Ярослав Шакало в селі Комарів, формують альтернативу крупнотоварним виробникам, які працюють зокрема і в Стрийському районі. Очевидно, що багато сільських рад у свій час стали перед дилемою: або земля буде заростати бур'янами, оскільки фермерів було мало і вони не мали достатніх засобів виробництва; або на цій території буде господарювати крупний аграрний холдинг. Крім того, багато фермерів, на жаль, припиняли діяльність суто через неможливість конкурувати з агрохолдингами в орендній платі. Багато сільських жителів є незаможними і перевага надається тим орендарям, хто пообіцяє вищу орендну плату. Це зумовило поступову втрату перспектив молоді на робочі місця, оскільки потреба у трудових ресурсах на одиницю площі у фермерів значно більша ніж в агрохолдингах.

Важливо зазначити, що в сільських радах існує багато проблем із водокористуванням, які тривалий час не розв'язуються. Забюрократизована система створює чисельні перешкоди для реалізації найпростіших, на перший погляд, ініціатив жителів села. Навіть для того, щоб побудувати найпростішу додаткову нову крыту автобусну зупинку треба, крім грошей на будівництво, пройти чимало бюрократичних узгоджень. Але, на мою думку, громада все ж таки повинна мати право більш широкого розпорядження навколишніми землями. Саме на місцевому рівні простіше вирішити багато проблем і знайти ефективного господаря – чи це молода ініціативна людина, яка щойно закінчила освіту і прагне залишитися в селі, або фермер зі стажем. Скажу відверто, на Стрийщині ще залишилося досить багато приміщень, які не зруйновано повністю і їх можна після певної модернізації відновити. Для молодих ініціативних людей це створить перспективу залишитися в селі і забезпечить майбутній розвиток громад.

Розмову вів Павло Музика.

Фінансова підтримка малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції відіграє важливе значення у забезпеченні їх економічного розвитку. Про досвід підтримки виробництва на Львівщині “Віснику Агрофорум” розповіла голова правління кредитної спілки “Вигода” Марія Сюма.

Державну допомогу агровиробникам в Україні доцільніше було б надавати на поворотній основі – Марія Сюма

– Яким чином розпочалася співпраця кредитної спілки “Вигода” з фермерами?

- М.С.: Все почалося з того, що до кредитної спілки почали звертатися фермери. На початку в кредитній спілці не було окремого продукту, а був звичайний споживчий кредит. Ресурсів для кредитування фермерів практично не було, але їм потрібно було одержати кредит до тижня часу. Тому кредитна спілка вирішили в 2007 році створити окремий кредитний продукт для фермерів. В 2005-2007 рр. у Львівській області через спеціальну бюджетну програму кредитній спілці компенсували частину відсотків по фермерських кредитах, але у наступні роки дану програму було призупинено. Тоді ми вирішили створити спеціальний кредитний продукт для фермерів – дешевий, але з певними умовами під назвою “Особливий фермерський кредитний продукт”. Особливістю даного продукту є умова, що фермер вже має мати певну суму вкладень в нашої кредитній спілці. Наприклад, по особливому кредитному продукту, якщо фермер вклав 30 тис. грн під низькі відсотки на 2 роки, то він може взяти кредит до 90 тис. грн під 18 % річних. Для фермера відкривається кредитна лінія і в межах двох років позичальник може використати дану суму по потребі. Є ще також “Звичайний кредитний фермерський продукт”. Кредитна спілка приймає в заставу техніку чи обладнання, технічні засоби чи нерухоме майно. Однак, у фермерів на завжди є адекватний об’єкт застави, тому існує можливість видачі кредиту під поруку. При цьому в якості поручителя може бути людина, яка не обов’язково має бути членом нашої кредитної спілки. Цей механізм дешевший, оскільки у випадку застави майна виникають додаткові витрати на оцінку майна незалежним аудитором. При наданні кредиту кредитна спілка не бере жодних комісій.

Після обговорення бізнес-плану з позичальником, кредит загалом можна одержати в межах 2-3 днів. При оформленні кредиту я особисто чи кваліфікований експерт кредитної спілки виїжджаємо у господарство. Кожен кредитний інспектор “Вигоди” пройшов навчання і має знання про специфіку галузей АПК. Якщо фермерське господарство отримало кредит на проведення посівної кампанії, наші спеціалісти можуть перевірити стан посівів. Один із наших позичальник не мав жодного агроактиву, але просив кредит на 90 тис. грн під закупівлю п’яти корів у Яворівському районі. Ми виїхали на господарство, де на той час перебували тварини, а потім перевірили стан стайні для утримання цих корів у потенційного позичальника і надали кредит. Через дев’ять місяців позичальник погасив кредит, хоча кредитна угода була розрахована на 1,5 року.

- *Скільки агровиробників загалом співпрацюють з КС “Вигода”?*

- **М.С.:** Серед наших постійних клієнтів 50 агровиробників з Жидачівського, Сокальського, Самбірського і Стрийського районів, яким за 2015 рік ми вже надали близько 4 млн. грн. Особистим селянським господарствам ми надали близько 1 млн. грн.

- *Розкажіть будь ласка про підходи КС “Вигода” до підтримки агровиробників?*

- **М.С.:** В аграрному секторі України ризиків насправді значно менше ніж, наприклад, при пошитті одягу. Протягом всього часу співпраці кредитна спілка мала лише два проблемних кредита. В одному випадку фермер отримав однорічний кредит для придбання вживаної техніки. Потім виявилося, що дана техніка перебувала, як об’єкт застави в комерційному банку, а продавець продав її нашому позичальнику вже знаючи, що техніка є об’єктом застави банку. На щастя, ця техніка на була об’єктом застави для кредитної спілки. Ми зустрілися з позичальником-фермером, пролонгували кредит до двох років і домовилися про сплату суми меншими частками. В іншому випадку позичальник травмувався на виробництві і тимчасово втратив працездатність. Довелося також пролонгувати кредит і обирати більш оптимальну модель погашення. Але завдяки цьому ми не втратили клієнта і успішно з ним співпрацюємо.

- *Що доцільно зробити на рівні держави щоб збільшити підтримку агровиробників?*

- **М.С.:** Спеціалісти кредитної спілки аналізуючи ситуацію на ринку бачать, що АПК України орієнтований на експорт. Але фінансові дотації від держави отримують лише одиниці агровиробників і, як правило, це крупнотоварні виробники.

На мою думку, державну допомогу доцільно було б надавати на поворотній основі. І в цьому випадку можна було б швидше одержати необхідний ефект. Якщо надавати фінансовий ресурс держави під нульовий процент, але з поверненням, то дані гроші і в подальшому б працювали як додаткова підтримка тим самим агровиробникам.

- Яким є досвід співпраці кредитної спілки “Вигода” з міжнародними проектами?

- М.С.: Кредитна спілка з самого початку створення з 1994 року працювали з канадським проектом і ми стали першою модельною спілкою для створення інших подібних інституцій. Канадський проект не надавав гроші напряду, але отримані знання, інформація про світовий досвід і консультації допомогли адаптуватися до наших реалій. В 2004 році ми успішно співпрацювали з Міжнародною організацією розвитку сільськогосподарських кооперативів ACIDI/VOCA у якої ми навчилися правильно оцінювати ризики фермерства. В 2008-2009 рр. реалізували спільний проект з німецьким товариством GIZ і вивчали модель роботи їх фінансової системи. На даний час КС “Вигода” спільно з проектом USAID “АгроІнвест” організовує навчальні поїздки для фермерів і членів особистих селянських господарств для вивчення сучасних практик вирощування соняшнику, полуниці чи утримання кролів. У фермерів Львівщини загалом досить різна спеціалізація виробництва. Фермерам варто приділяти значно більшу увагу вирощуванню більш продуктивних культур і їм потрібно допомогти із збутом виробленої продукції, тобто звести їх з ринками збуту. З власного досвіду можемо сказати, що доцільно розробити технологічні карти вирощування основних овочевих культур з урахуванням специфіки ресурсного потенціалу області. Дану інформацію можна поширювати через кредитні спілки, які є членами Національної асоціації кредитних спілок України. Кредитні спілки будуть надавати кредити фермерським господарствам під вирощування тих видів продукції, які гарантовано можуть бути реалізовані в області. Наприклад, спільно з проектом “АгроІнвест” ми провели у 2015 році ряд семінарів у Самбірському, Стрийському та Жидачівському районах. Фахівці проекту з Харківщини надавали консультації щодо технологій вирощування кролів: годівлі, вакцинації тощо. Після цих семінарів кредитна спілка видала вже 14 кредитів на ведення кролівництва. Кредитна спілка також активно працює з громадами: говоримо про землю, про оформлення прав власності на землю і про збереження родючості ґрунту. Ми навчаємо людей, як матеріально вижити з допомогою правильного використання землі. Наприклад, ґрунти Стрийщини сприятливі для вирощування лохини, попит на яку зростає, а збутові ціни – доволі високі.

Розмову вів Павло Музика

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
II Міжнародна конференція “Енергоефективність в промисловості, АПК та ЖКГ”	16-17 вересня 2015 р.	м. Київ, Готель “Radisson Blu”, вул. Ярославів Вал, 22	www.energy-efficiency.in.ua
11-та Міжнародна конференція “Енергія з біомаси”	22-23 вересня 2015 р.	м. Київ, Інститут технічної теплофізики НАН України, вул. Желябова, 2а	www.biomass.kiev.ua/conference/
XVI Міжнародний науково- практичний форум “Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій”	23-25 вересня 2015 р.	Львів-Дубляни, вул. Володимира Великого, 1	www.lnau.lviv.ua
XVIII Сільськогосподарська виставка “Фермер України-2015”	23-25 вересня 2015 р.	м. Київ, НК«Експоцентр України», Пр-т Ак. Глушкова, 1	www.farmer-ukr.com
I Міжнародна науково- практична конференція “Ветеринарні препарати: розробка, контроль якості та застосування”	30 вересня - 2 жовтня 2015 р.	м. Львів, ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок, вул. Донецька, 11	www.scivp.lviv.ua
Міжнародна конференція “Актуальні проблеми сучасної біології, тваринництва та ветеринарної медицини”	2-3 жовтня 2015 р.	м. Львів, Інститут біології тварин НААН, вул. Василя Стуса, 38	www.inenbiol.com
Конференція «Горіх грецький: Розвиток, виробництво, переробка»	5-6 жовтня 2015 р.	Закарпатська обл., м. Мукачеве, пл.Миру, 1	www.ukr-nuts.org
14-а Міжрегіональна спеціалізована виставка сільськогосподарської техніки та технологій «АгроТехСервіс-2015»	8-10 жовтня 2015 р.	м. Запоріжжя, Виставковий комплекс «Козак-Палац», вул. Перемоги, 70-б	www.expo.zp.ua
XII Міжнародна агропромислова виставка “Агрофорум 2015”	10-13 листопада 2015 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр, Броварський проспект, 15, ст. метро “Лівобережна”	www.iec-expo.com.ua
VII Міжнародна конференція “Ведення агробізнесу в Україні: Перспективи 2016 року”	10 грудня 2015 р.	м. Київ	www.ucab.ua

Нове харчове законодавство України: ролі та відповідальності

3 вересня 2015 року департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації спільно з Проектом, що фінансується ЄС, «Вдосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні» організовують семінар «Нове харчове законодавство України: ролі та відповідальності». До участі запрошуються оператори ринку харчових продуктів усіх видів діяльності.

Місце проведення: ТзОВ ОРСП «Шувар», вул. Хуторівка, 4-Б, 3-й поверх. **Початок заходу:** 10:00 год.

Міжнародна конференція та виставка “Птахівництво 2015”

15-17 вересня 2015 року у Трускавці відбудеться міжнародна конференція та виставка “Птахівництво 2015”, яка представить сучасні технології виробництва та утримання необхідні для вискоефективного розвитку галузі. Детальніша інформація про умови участі у конференції розміщено на офіційній інтернет-сторінці організаторів.

Місце проведення: Львівська обл., м. Трускавець, Курортний комплекс “Ріксос-Прикарпаття”, вул. Городище, 9.

Джерело: www.poultryukraine.com

Фестиваль садівництва «Floria Фест» на Львівщині

26-27 вересня 2015 року у с. Підбірці Пустомитівського району відбудеться фестиваль садівництва «Floria Фест».

Місце проведення: Львівська обл., Пустомитівський р-н, с. Підбірці, вул. Спортивна, 8.

Джерело: www.galnet.org

XII спеціалізована виставка «Насіння та Реманент - 2015»

14-16 жовтня 2015 року у Львові відбудеться спеціалізована виставка «Насіння та Реманент-2015». Виставка стане оглядом актуальної торговельної пропозиції всіх типів насіння, саджанців, засобів захисту рослин, мінеральних добрив, пакувальних матеріалів для сільськогосподарської продукції та квітів.

Місце проведення: м. Львів, Палац спорту «Україна», вул. Мельника, 18.

Джерело: www.nir.expolviv.ua

**Оптові ціни на продукцію
(станом на 01.09.2015 р.) (1 кг/ грн.)**

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
<u>Кабачок ранній</u>	4,50	5,00	5,50
<u>Капуста білокачанна</u>	9,00	10,00	10,00
<u>Помідор сливка</u>	3,50	4,00	4,50
<u>Баклажан синій</u>	4,50	5,00	5,50
<u>Морква нантська</u>	6,00	7,00	8,00
<u>Буряки столові круглі</u>	4,00	5,00	5,00
<u>Капуста броколі</u>	10,00	11,00	12,00
<u>Цибуля ріпчаста</u>	4,50	5,00	5,50
<u>Капуста цвітна</u>	12,00	13,00	15,00
<u>Огірок довгоплідний гладкий</u>	4,00	4,50	5,00
<u>Кукурудза цукрова, шт</u>	3,00	4,00	5,00
<u>Картопля рання стандарт.</u>	3,00	3,10	3,20
<u>Салат Лолло Россо</u>	15,00	15,00	20,00
<u>Часник</u>	35,00	45,00	55,00
<u>Слива Угорка</u>	10,00	11,00	13,00
<u>Яблуко раннє</u>	6,00	8,00	10,00
<u>Кавун</u>	2,00	2,20	2,30
<u>Абрикос</u>	10,00	12,00	16,00
<u>Груша</u>	9,00	10,00	15,00
<u>Виноград Вікторія</u>	18,00	25,00	30,00
<u>Борошно пшеничне вищого гатунку</u>	9,50	10,00	12,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
<u>Яйце куряче столове С-1, десяток</u>	13,00	14,00	15,00
<u>Свиняча ошийок</u>	92,00	92,00	94,00
<u>Фарш свинячий</u>	52,00	55,00	58,00
<u>Куряча тушка (бройлер)</u>	34,00	34,50	35,00
<u>Щука жив</u>	71,00	75,00	75,00

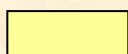
Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

**Інформація
про рівень середньозважених цін на переробних підприємствах
Львівської області**

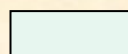
Найменування товару	Середня ціна, грн. /тонну	Середня ціна, грн. /тонну	% до попереднього місяця
	13.08.2015	02.09.2015	
Рівень закупівельних цін			
Молодняк ВРХ вищ.вгод.	24200	24200	100,0
Свині I,II категорії	31200	32000	103,3
Молоко I сорту б.ж.	4350	4350	100,0
Молоко II сорту б.ж.	3600	3600	100,0
Молоко II сорту б.ж. (від населення)	2600	2630	100,0
Рівень оптово-відпускних цін			
Яловичина I категорії	54,50	54,50	100,0
Свинина II категорії	49,50	50,00	101,0
Молоко 2,5% жирності в плівці	8,30	8,35	100,6
Сир кисломолочний до 9% жирності	35,60	35,15	98,7
Сметана 20% жирності	25,80	25,80	100,0
Масло вершкове 72,5%	62,50	62,30	99,7
Ковбаса варена в/г	59,70	59,70	100,0
Ковбаса варена I/г	47,90	48,50	101,2
Картопля	3,00	2,80	93,3
Капуста	5,00	6,50	130,0
Морква	6,50	6,00	92,3
Буряк	3,00	4,00	133,3
Цибуля	5,00	5,00	100,0

- Зростання

- Зниження

- Стабільність

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Редакційна колегія інформаційного вісника
Львівської аграрної палати “АгроФорум”

Музика П.М. – ГО “Львівська аграрна палата” (голова редколегії)

Стефанишин І.М. – ТОВ “РСП “Шувар” (заст. голови редколегії)

Гончаренко Л.В. – Департамент агропромислового розвитку
Львівської обласної державної адміністрації (заст. голови редколегії)

Вуйчик І.М. - ГО “Львівська аграрна палата”

Паньків І.Я. – БО “Львівська аграрна дорадча служба”

Соломонко Д.О. – Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (видавничий редактор)

Періодичність видання: два рази на місяць.

Побажання та зауваження до змісту електронного інформаційного бюлетеня
«Вісник Агрофорум» просимо надсилати на e-mail: lvivagri@gmail.com
або за телефоном: +38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-56, +38 (067) 803-60-32

